

JulkICT-osasto
Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Oikeusrekisterikeskuksen tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen Suomi.fi-palveluiden käyttöönottosuunnitteluhanke loppuraportti

VM/2189/02.02.03.09/2016

Versio 1.0

29.9.2017

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	2 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	2
1. Yhteenveto	3
1.1. Hankkeen tiedot.....	3
1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut.....	3
1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista	4
1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä	5
2. Hankkeen toteutuminen	5
2.1. Tuotokset	5
2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset	6
3. Hankkeen ohjauksen arviointi	7
3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta	7
3.2. Hankintakäytännöt.....	7
3.3. Riskienhallinta.....	7
4. Hankkeen päättäminen	8
4.1. Dokumenttien hallinta	8
4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen	8

Dokumentin versiohistoria

<i>Versio</i>	<i>Päiväys</i>	<i>Laatija</i>	<i>Muutoksen kuvaus</i>
1.0	29.9.2017	VL & ML	

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	3 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPA) Oikeusrekisterikeskuksen tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen Suomi.fi-palveluiden käyttöönottosuunnitteluhankkeen (VM/2189/02.02.03.09/2016) loppuraportti.

1.1. Hankkeen tiedot

Hankkeen tehtävänä oli tuottaa yleisille tuomioistuimille ja syyttäjälaitokselle suunnitelma kansallisen palveluarkkitehtuurin (KaPA) hyödyntämisestä.

Hankkeen pääasiallisena tehtävänä oli tuottaa tuomioistuiemien ja syyttäjälaitoksen KaPA-roadmap, jonka avulla palvelujen kehittämistä pystyttäisiin ohjaamaan seuraavien 3-5 vuoden aikana. Roadmap sisältää seuraavat asiat:

- Tietovarastojen julkaisun suunnittelu
- KaPA-palvelujen palvelukonseptointi (miten KaPA-palvelut yhdistetään kohdealueen prosesseihin ja järjestelmiin)
- Toteutettavien KaPA-liittymien kartoitus
- Budjetointi ja aikataulutus (sidosryhmien valmiudet, kehitystoiminnan synkronointi)

Lisäksi tavoitteena oli kouluttaa roadmap meneillä oleville kehityshankkeille ja niissä työskentelevälle henkilöstölle.

Suunnittelutyöhön osallistuivat hankkeen tueksi hankittu konsultti, Oikeusrekisterikeskuksen asiantuntijat ja kohdealueen kehityshankkeiden henkilöstö (esim. AIPA-hanketoimiston asiantuntijat).

Hankkeen tyyppi

Suunnittelu/määrittely	x
Toteutus	
Käyttöönotto	

1.2. Käytetyt Suomi.fi-palvelut

Kohdealueen suunnittelutyössä ei tunnistettu paikkatietojen hyödyntämiseen liittyviä tarpeita, mutta muille KaPA-palveluille kyettiin tunnistamaan käyttökohteita ja tarpeita lähivuosien kehitystyössä.

Suomi.fi -palvelu	On käytetty	Ei ole käytetty	Huomioitiin suunnittelu-vaiheessa
Suomi.fi-kartat		x	
Suomi.fi-maksut		x	
Suomi.fi-palvelutietovaranto			x

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	4 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Suomi.fi -palveluväylä			x
Suomi.fi-tunnistus			x
Suomi.fi-valtuudet			x
Suomi.fi-viestit			x
Suomi.fi-verkkopalvelu			x

1.3. Yhteenveto hyödyistä ja opituista asioista

Hankkeen tuottaman roadmapin tärkeimmät hyödyt ovat:

- 1) Tietoisuuden lisääntyminen suomi.fi -palveluista OM:n hallinnonalalla
- 2) Yhteyksien solmiminen suomi.fi -palveluiden kehittäjiin ja osallistuminen seuraavan vaiheen palvelumuotoiluun, jolloin voidaan saada OM:n hallinnonalan tarpeita mukaan palveluiden kehittämisen tiekartalle
- 3) Asiakaslähtöisen ajattelun lisääntyminen OM:n hallinnonalalla: Asiakkaiden asiointia kyetään yksinkertaistamaan ja tuotteistamaan käytettävämmäksi
- 4) Julkisen hallinnon avoimuuden edistäminen julkaisemalla tietovarantoja ja asiakkaidentietoja
- 5) Sähköisten palvelujen kustannustehokkuus, koska ei tuotteisteta päällekkäisiä palveluja
- 6) Julkisen hallinnon tehostaminen, koska kyetään luopumaan paperiprosesseista entistä tehokkaammin

Taulukko 1. Keskeiset havainnot suomi.fi -palveluista

1	Suomi.fi -palvelujen yleiset kuvaukset voivat johtaa harhaan. Jos palvelu ei vaikuta soveltuvan käyttökohteeseen, puuttuvan ominaisuuden jatkokehittämisestä kannattaa keskustella VRK:n kanssa. Lisäksi on suositeltavaa rakentaa POC-toteutus yhteistyössä VRK:n kanssa ennen suurempien kehitystöiden käynnistämistä, jotta palveluprosessi saadaan hiottua pidemmälle.
2	Suomi.fi -Tunnistus -palvelu koskee vain ”hetullisia” henkilöitä. ”Hetuttomien” asiointi tulee pohtia erikseen. Lisäksi Tunnistus-palvelu on tarjolla vain julkisen sektorin palveluille. Esimerkiksi Asianajajaliitto voisi olla kiinnostunut palvelusta.
3	Suomi.fi -Valtuudet-palvelu tarjoaa paljon toiminnallisuuksia ja mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseen, mutta vaatii erittäin huolellisen määrittelytyön ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. OM:n hallinnonalan kannalta kriittistä olisi saada mukaan asiakkohtainen valtuutusmahdollisuus, jolloin kansalainen voisi valtuuttaa tietyn asianajajan hoitamaan tiettyä juttua tuomioistuimessa. Nykyisin suomi.fi -Valtuudet -palvelu on

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	5 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

	suunniteltu vain palvelukohtaiseksi (tai asiaryhmittäin). Tarvetta olisi myös kuolleiden asiointiin (käytännössä perikuntien kautta).
4	Suomi.fi -Palveluväylän hyödyntämiseen liittyy paljon teknisiä yksityiskohtia, jotka tulee tapauskohtaisesti ottaa huomioon. Palveluväylä tulee pystymään ST III-tasoisen materiaalin (kriittinen tarve OM:n hallinnonalalla) välittämiseen, mutta tämä ominaisuus ei ole vielä käytettävissä.

1.4. Suositukset jatkotoimenpiteistä

Laadittu roadmap tulee ottaa huomioon kohdealueen kehityshankeissa ja sitä voidaan käyttää hyväksi jossain määrin myös muissa hallinnonalan kehityshankkeissa (mm. eORK, URA, AIPA, HAIPA, ROTI). Tämä vaatii tavanomaista hankeohjausta.

Mahdollisuus suomi.fi-palvelujen jatkokehitykseen vaikuttamiseen saattaa vaikuttaa niiden tuottamaan lisäarvoon merkittävästi. KaPA-ohjelman aikana ei ole havaittu, että virastoilta/vast. olisi kysely kattavasti toiveita toiminnallisuuksiin ja teknisiin ominaisuuksiin liittyen. Erityisesti tukipalvelujen ja varsinaisten asiointipalvelujen välinen rajanveto sekä siirtymät palvelujen välillä kaipaavat edelleen jatkokehitystä. Oikeusrekisterikeskus suosittelee luonteeltaan jatkuvan jatkokehitys-foorumia ja -kyselyjen järjestämistä jokaisen palvelun osalta.

Suomi.fi-palvelujen tietoturvasuuteen liittyvistä hyväksynnöistä ja reunaehdoista toivotaan selkeämpää tiedottamista Väestörekisterikeskukselta. Palvelujen saavuttamat kansalliset hyväksynyt suojautasoiille tulisi kuvata kootusti ja nykyistä näkyvämmiin.

2. Hankkeen toteutuminen

2.1. Tuotokset

Kuvaus tuotoksesta/palvelusta	Suunniteltu aikataulu	Toteutunut aikataulu	Huomioita
Tietovarantojen julkaisun suunnittelu	2/2017	2-8/2017	Tarpeita tuli työn edistyessä vastaan lisää
KaPA-palvelujen palvelukonseptin suunnittelu	3-5/2017	3-6/2017	
KaPA-liittymien kartoitus	3-5/2017	3-6/2017	Todettiin, ettei tässä vaiheessa AIPA-hankkeessa ole mahdollista suunnitella yksityiskohtaisia liittymiä. Sen sijaan hahmoteltiin asiakaslähtöisiä palve-

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	6 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

			luita, joita AIPA-voisi tarjota.
Budjetointi ja aikataulutus	6-7/2017	8/2017	AIPAn aikataulujen vuoksi suomi.fi -palveluiden budjetointi ei ollut tässä vaiheessa järkevää. TS-KaPA-hankkeessa laadittiin kuitenkin tiekartta suomi.fi -palveluiden hyödyntämiseksi. Lisäksi tiivistettiin yhteistyötä VRK:n kanssa suomi.fi -palveluiden jatkokehittämiseksi.
Koulutus	8/2017	6-8/2017	Koulutusta toteutettu työpajoissa yhteistyössä VRK:n kanssa. Koulutusta jatketaan hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Hankkeen rahoituspäätöksen mukaiset tulokset ovat valmistuneet, työn toteutuneet kustannukset on raportoitu ja kirjanpidon raportit on toimitettu VM:n kirjaamoon (valtionhallinnon organisaatioiden osalta myös kirjattu hankesalkkuun).

Kyllä x Ei

Listaus toteutumatta jääneistä tuloksista:

2.2. Hankkeen rahoitus ja kustannukset

Valtiovarainministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta.

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet vaiheet ja kustannukset eriteltynä ovat seuraavat.

Vaihe	Suunniteltu €	Toteutunut €	VM rahoitus €
TS-KaPA-työ	119 475	65 343	90 000
Yhteensä	119 475	65 343	90 000

Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	7 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

3. Hankkeen ohjauksen arviointi

3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta

Hanke oli kooltaan varsin pieni ja sen hallinta mitoitettiin tarpeenmukaiseksi. Hankkeen omistaja sekä ohjausryhmän puheenjohtaja oli Oikeusrekisterikeskuksen johtaja Ritva-Liisa Raatikainen. Ohjausryhmälle ei käytännössä riittänyt päätettäviä asioita, vaan hanke sovitettiin projektisuunnitelman mukaiseksi.

3.2. Hankintakäytännöt

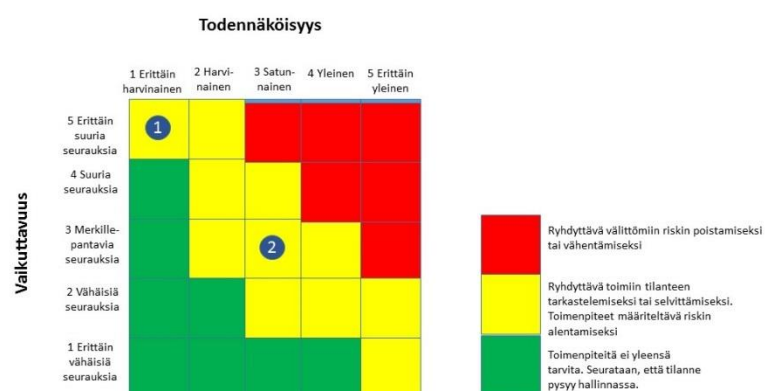
Oikeusrekisterikeskuksen hankintaryhmä on organisoinut Hansel Oy:n puitejärjestelyyn (IT-Konsultointi 2015–2019, Määrittely- ja arkkitehtuuripalvelut) kuuluvien sopimustoimittajien kesken kevennetyn kilpailutuksen oikeushallinnon hankkeiden tukipalveluista. Tarjousvertailun perustella tarjouskilpailun voitti Gofore Oy, joka valittiin ensisijaiseksi sopimustoimittajaksi (Toimittaja1). Toiseksi suurimman pistemäärän sai Ryhmittymä Atrain, joka valittiin toissijaiseksi sopimustoimittajaksi (Toimittaja2).

Sopimus tuli voimaan sopijapuolten allekirjoitettua sopimuksen (26.10.2016) ja päättyy 31.5.2020. Tätä raamisopimusta hyödynnettiin kokeneen teknisen arkkitehdin hankinnassa hankkeen käyttöön. Gofore Oy:n toimittama arkkitehti oli osallistunut KaPA-hankkeen palvelujen toteutukseen toimittajan puolelta, mistä syystä hän pystyi tuomaan merkittävän lisäarvon palvelujen hyödynnettävyyden arvioinnille.

3.3. Riskienhallinta

Hankkeen suunnitteluvaiheessa tunnistettiin kaksi pääasiallista riskiä:

- 1) Konsultin osaamisvaje
- 2) Projektiryhmän aikaresurssin riittämättömyys

Konsultin osaamisvaje ei toteutunut riskinä ollenkaan, koska toimitettu henkilö oli käytännössä osaavin mahdollinen.

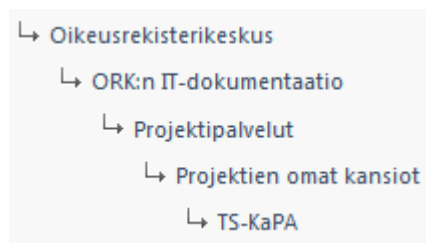
Valtiovarainministeriö	<i>lisää hankkeen nimi ja diaarinumero tähän</i>	8 (8)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	11.5.2017

Projektiryhmän aikaresurssin riittämättömyys toteutui osittain siten, että kaikki nimetyt asiantuntijat eivät kyenneet osallistumaan jokaiseen suunniteltuun tilaisuuteen. Yleisten tuomioistuimien ja syyttäjälaitoksen toiminnan osalta jokaiseen työpajaan kykeni kuitenkin osallistumaan tarpeeksi asiantuntijoita, jotta asiat saatiin käsiteltyä. Hankkeen tulosten katselmointia jatketaan hankkeen jälkeenkin laajemmalla asiantuntijoukolla.

4. Hankkeen päättäminen

4.1. Dokumenttien hallinta

Hankkeen tuottama dokumentaatio on tallennettu vyvi-työtilaan TS-KaPA.

Hankkeen tuottama dokumentaatio on jaoteltu seuraavasti. Projektidokumentaatio sisältää varsinaisen hankkeen lopputuotoksen, tiekartan.

- [Hankkeen päättäminen](#)
- [Konsulttihaku](#)
- [Projektidokumentaatio](#)
- [Rahoitushakemus](#)
- [Rahoituspäätös](#)

4.2. Ylläpitovaiheeseen siirtyminen

Hankkeessa ei toteutettu tuotantoon siirtyviä kokonaisuuksia. Hankkeen tuotokset on lähetetty tiedoksi hankkeiden kehittämisestä vastaaville (IT-projektipäälliköt/vast.). Niitä ei ole tarkoitus aktiivisesti ylläpitää, mutta niitä on tarkoitus käyttää vastaavien suunnittelukokonaisuuksien pohjana.

Hankejohtaja päätti hankkeen 31.8.2017.